

Рішення спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада Донецького національного університету імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 03 «Гуманітарні науки» на підставі прилюдного захисту дисертації «Дискурсивна зумовленість лексичної семантики термінів (на матеріалі сучасної урологічної термінології)» за спеціальністю 035 «Філологія» 26 червня 2026 року.

Пасека Андрій Олексійович

1995 року народження

Громадянин України

Освіта вища: у 2019 році закінчив Національний медичний університет імені О.О. Богомольця зі спеціальності «Лікувальна справа».

У 2022 році вступив до аспірантури Донецького національного університету імені Василя Стуса на кафедру загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології за спеціальністю 035 «Філологія».

Дисертацію виконано в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця.

Науковий керівник: Загнітко Анатолій Панасович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Основні результати дисертації висвітлені в 6 наукових (одноосібних) публікаціях: 3 наукові публікації у фахових виданнях України (категорія Б); 3 матеріалів доповідей за результатами участі в міжнародних наукових заходах:

Статті в наукових виданнях,

включених до переліку фахових видань України:

1. Пасека А. Кваліфікаційні та диференційні ознаки термінів урології. *Лінгвістичні студії*. 2023. Вип. 45. С. 127–136.
2. Пасека А.О. Морфологічний спосіб творення урологічної термінолексики. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2025. №76. С. 140–144.
3. Пасека А.О. Розвиток української медичної термінології та урологічної термінолексики: основні етапи становлення. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. 2024. Т. 35 (74), №4, Ч. 2. С. 6–13.

Тези:

1. Пасека А. Методи, методики та прийоми студіювання сучасної урологічної термінології в дискурсивних практиках і моделях. *Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов*: збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції (м. Вінниця, 19-20 червня 2025 року). С. 164–167.
2. Пасека А. Структурно-словотвірні особливості урологічних термінів. *Граматичні читання – XIII*: матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції (м. Вінниця, 15-16 травня 2025 року). С. 85–90.
3. Пасека А.О. Особливості будови багатослівних урологічних термінів. *Філологічні студії, освіта та медіакомунікації: тенденції, виклики, перспективи*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 27-28 листопада 2025 року). С. 139–142.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради.

Кравченко Елла Олександрівна, доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Зауважень немає.

Білецька Олена Всеволодівна, кандидат філологічних наук, доцент, декан факультету іноземної та слов'янської філології Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Зауважень немає.

Гарбера Ірина Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Зауважень немає.

Кочан Ірина Миколаївна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри українського прикладного мовознавства Львівського національного університету імені Івана Франка:

1. у підрозділах «Поняття терміна та його диференційні ознаки» та «Співвідносність терміна та загальноновживаного слова: спільні та відмінні ознаки» автор перелічує прізвища термінологів ще радянської школи, а також деяких сучасних російських авторів.
2. Натякаючи на концептуальний підхід у роботі, хочемо почути його суть для урологічної терміносистеми.
3. Оскільки матеріал розглянуто на матеріалі дискурсу, то хотілося б детальніше окреслити джерельну базу роботи.

4. Також у роботі Ви послуговуєтеся поняттям і терміном «дискурсивний метод». У чому його суть? Яким чином його застосовано у дослідженні ?

5. Ваше ставлення до фахових слів *сечознавець, сечівник, сечівниця, сечівниковиця, сечівникозапал, сечівникозапалення сечовивідниця, сечівникооглядовий* ... («Латинсько-український медичний словник» С. Нечая (К., 2002 с. 371).

Олексенко Володимир Павлович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української і слов'янської філології та журналістики Херсонського державного університету:

1. У структурі дисертації спостерігаємо певну диспропорцію між обсягами розділів, зокрема теоретичний розділ (с.17-71) є більш ємним порівняно з аналітичними. Водночас це не впливає на загальну цілісність і логіку дослідження.

2. У другому розділі дисертації, присвяченому історії становлення урологічної термінології (с.72-106), окремі підрозділи, зокрема пов'язані з розвитком української медичної термінології та лексикографічним опрацюванням урологічної терміносистеми, подекуди виходять за межі безпосереднього предмета дослідження й мають більш загальнотеоретичний характер. Водночас такий підхід дав авторіві змогу ширше окреслити історичне та наукове підґрунтя формування сучасної урологічної термінології.

3. У третьому розділі дисертації (с.107-146) ґрунтовно проаналізовано лексико-семантичну організацію урологічної термінології, однак окремі класифікаційні підходи, зокрема щодо опозиції тотожності (п.3.3) та контрарності (п.3.4) могли б бути подані з більш чітким розмежуванням критеріїв аналізу. Водночас це зауваження має дискусійний характер і не зменшує наукової цінності проведеного дослідження.

4. У четвертому розділі дисертації (с.147-185), присвяченому структурно-словотвірним особливостям термінів урології, окремі положення щодо розмежування синтетичних та аналітичних термінологійних одиниць могли б бути проілюстровані більшою кількістю контекстуальних прикладів із сучасного медичного дискурсу. Водночас це побажання має рекомендаційний характер і жодним чином не впливає на загальну позитивну оцінку розділу дисертації.

5. Аналізуючи урологічну термінологію, автор переважно зосереджується на українськомовному матеріалі, тоді як ширше залучення порівняльних даних із міжнародних медичних терміносистем могло б посилити аргументованість окремих положень дослідження.

6. Перспективним напрямом подальших досліджень могло б стати вивчення особливостей функціонування урологічної термінології в електронному медичному дискурсі, зокрема у фахових онлайн-комунікаціях та цифрових медичних ресурсах.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» нимає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Пасеці Андрію Олексійовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 03 «Гуманітарні науки» за спеціальністю 035 «Філологія».

Голова спеціалізованої вченої ради

Елла КРАВЧЕНКО

підпис *Кравченко Єлла*
ЗАСВІДЧУЮ
Ученний секретар університету
Олена ВАЖЕНКО
«26. червня» 2026.

